

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА

НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (първи състав)

6 октомври 2015 година*

„Публична служба — Акредитирани парламентарни сътрудници — Член 266 ДФЕС — Мерки за изпълнение на отменително решение на Съда на публичната служба — Отмяна на решение за уволнение — Отмяна на решение за отхвърляне на искане за съдействие, отправено на основание член 24 от Правилника — Обхват на задължението за оказване на съдействие при наличие на косвено доказателство за тормоз — Задължение на органа, оправомощен да сключва договори, да проведе административно разследване — Възможност за длъжностното лице или служителя да започне производство пред национален съд — Консултативен комитет по проблемите на тормоза и неговото предотвратяване на работното място, разглеждащ жалби на акредитирани парламентарни сътрудници срещу членове на Парламента — Роля и правомощия — Имуществени и неимуществени вреди“

По дело F-132/14

с предмет жалба на основание член 270 ДФЕС, приложим към Договора за ЕОАЕ по силата на член 106а от последния,

СН, бивш акредитиран парламентарен сътрудник на Европейския парламент, с местожителство в Брюксел (Белгия), за която се явяват L. Levi, C. Bernard-Glanz и A. Tumen, avocats,

жалбоподател,

срещу

Европейски парламент, за който се явяват Е. Танева и М. Dean, в качеството на представители,

ответник,

СЪДЪТ НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА (първи състав),

състоящ се от: R. Varents, председател, E. Perillo и J. Svenningsen (докладчик), съдии,

секретар: W. Hakenberg,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

предвид взетото със съгласието на страните решение за произнасяне без провеждане на съдебно заседание на основание на член 59, параграф 2 от Процедурния правилник,

* Език на производството: френски.

постанови настоящото

Решение

- 1 С настоящата жалба, постъпила в секретариата на Съда на публичната служба на 17 ноември 2014 г., СН иска:
 - отмяна на решението на Европейския парламент от 3 март 2014 г., тъй като във връзка с мерките за изпълнение на решение от 12 декември 2013 г., СН/Парламент (F-129/12, EU:F:2013:203, наричано по-нататък „решението СН“) по смисъла на член 266 ДФЕС тази институция отказва да образува административно разследване за установяване на истинността на фактите, отнасящи се до член на Парламента, както са посочени в искането за съдействие, подадено от жалбоподателката на 22 декември 2011 г.,
 - отмяна на решението на Парламента от 2 април 2014 г. в частта му, в която с него той отказва да изплати на жалбоподателката сумата от 5 686 EUR, отговаряща на разликата във възнаграждението, на която тя смята, че има право по силата на мерките за изпълнение на решение СН по смисъла на член 266 ДФЕС,
 - отмяна на решението на Парламента от 4 август 2014 г., с което той отхвърля подадената по административен ред жалба на жалбоподателката срещу двете горепосочени решения от 3 март и 2 април 2014 г.,
 - Парламентът да бъде осъден да изплати на жалбоподателката сумите от 144 000 EUR и от 60 000 EUR съответно за претърпените от нея имуществени и неимуществени вреди.

Правна уредба

1. *Договорът за функционирането на Европейския съюз*
- 2 Съгласно член 266 ДФЕС „[и]нституцията, органът, службата или агенцията, чийто акт е бил отменен [от съда на Съюза] или чието бездействие е било обявено за противоречащо на Договорите, е длъжна да предприеме необходимите мерки за изпълнение на решението [за отмяна]“. В разпоредбата на същия член се уточнява, че „[т]ова задължение не засяга задължението, което може да произтече от прилагането на член 340, втора алинея [ДФЕС]“, който предвижда, че „[в] случай на извъндоговорна отговорност, Съюзът в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите членки, е длъжен да поправи вредите, причинени от неговите институции или служители, при изпълнението на техните задължения“.
2. *Правилникът за длъжностните лица на Европейския съюз*
- 3 Член 12а, параграф 3 от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (наричан по-нататък „Правилникът“) в приложимата му към спора редакция гласи:

„Психически тормоз“ означава всяко непристойно поведение, осъществявано през определен период от време, многократно или систематично, и изразено чрез физически действия, писмено или устно, с жестове или други действия, извършени умишлено, които могат да уронят личността, достойнството или накърнят физическата или психологическата цялост на друго лице“.

4 Член 24 от Правилника гласи:

„Съюзът оказва съдействие на всяко длъжностно лице, по-специално в производства срещу всяко лице, отправящо заплахи, обиди или клеветнически действия или твърдения, или нападение срещу личността или имуществото, на които длъжностното лице или член от неговото семейство е подложено поради длъжността, която заема, или служебните му задължения.

Той дължи солидарно обезщетение на длъжностното лице за вредите, претърпени от него в такива случаи, доколкото длъжностното лице само не е причинило умишлено или с груба небрежност вреди и не е успяло да получи обезщетение от виновния“.

3. *Условия за работа на другите служители на Европейския съюз*

5 Съгласно член 1 от Условията за работа на другите служители на Европейския съюз (наричани по-нататък „УРДС“), в приложимата им към спора редакция, те се прилагат „по отношение на служителите, наети по договор от Съюза“, и по-специално по отношение на служителите, които работят в качеството на акредитирани парламентарни сътрудници (наричани по-нататък „АПС“). В тази връзка в член 5а от УРДС се уточнява, че:

„За целите на [УРДС], за „[АПС]“ се считат лицата, избрани от един или повече членове на ЕП и наети на работа по силата на пряк договор с [Парламента], за да предоставят пряко помощ, в сградите на [Парламента] в едно от трите работни места на ЕП, на съответния(те) член или членове на ЕП при изпълнението на функциите им на членове на [Парламента], под тяхно ръководство и контрол и при отношения на взаимно доверие, което произтича от правото на свободен избор на сътрудници, предвидено в член 21 от Решение 2005/684/ЕО, Евратом на [Парламента] от 28 септември 2005 г. за приемане на Устав на членовете на [Парламента] [(ОВ L 262, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 6, стр. 28)]“.

6 УРДС съдържа дял VII, озаглавен „Парламентарни сътрудници“, посветен на АПС, който се състои от членове 125—139 и по отношение на който, съгласно член 125, параграф 1, „[Парламентът] приема с вътрешно решение мерки[те] за прилагане“.

7 Член 127 от УРДС гласи:

„Членове 11—26а от Правилника за длъжностните лица се прилагат по аналогия. Като се отчита строго по-специално спецификата на функциите и задачите на [АПС] и взаимното доверие, с което трябва да се характеризират професионалните отношения между тях и съответния член или членове на ЕП, на когото/на които те предоставят помощ, мерките за прилагане, свързани с тази област, които ще бъдат приети съгласно член 125, параграф 1 [от УРДС], вземат предвид специфичния характер на професионалните отношения между членовете на ЕП и техните [АПС]“.

8 Член 128, параграф 2, първо изречение от УРДС предвижда, че „[АПС] се избира[т] от члена или членовете на ЕП, на когото/на които те предоставят помощ“.

9 Съгласно член 13, параграф 1 от решението на Бюрото на Парламента от 14 април 2014 г., прието на основание член 125, параграф 1 от УРДС, и идентичен по този въпрос с член 13, параграф 1 от предходното изменено решение на Бюрото на Парламента от 9 март 2009 г., АПС се назначава от Парламента по изрично искане на члена или членовете на тази институция, на когото/на които предоставя помощ.

4. Вътрешната правна уредба, свързана с консултативните комитети по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване

- 10 На 21 февруари 2006 г. Парламентът приема „[в]ътрешни правила за консултативния комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване [...]“ с оглед на прилагането на член 12а от Правилника (наричани по-нататък „вътрешните правила по проблемите на тормоза“). От член 9 от тези вътрешни правила е видно, че всеки член на персонала на тази институция, сблъскващ се с проблем, който може да представлява тормоз, или считащ, че в работната му среда съществува подобен вид проблем, може да отнесе въпроса до консултативния комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване (наричан по-нататък „общият консултативен комитет“), който се състои от шестима членове, назначени от генералния секретар на Парламента, от които двама са определени от комитета по персонала и един — от медицинската служба на институцията. Съгласно предвиденото в член 11 от вътрешните правила по проблемите на тормоза член на персонала, който се чувства жертва на тормоз, трябва да бъде приет от общия консултативен комитет в рамките на десет работни дни след отправената от това лице молба. Съгласно членове 12—14 от вътрешните правила по проблемите на тормоза, ако прецени, че е желателно, общият консултативен комитет може да отправи препоръки към ръководството с цел решаването на проблема; с цел да проследи развитието на преписката, той трябва да остане във връзка със засегнатия член на персонала и при необходимост — с неговите преки ръководители; накрая, ако проблемът продължава да е налице, посоченият комитет представя поверителен доклад на генералния секретар на Парламента, съдържащ предложения за действието или действията, което или които трябва да бъде/бъдат предприето или предприети, и когато изглежда удачно, може да поиска от него указания за провеждане на подробно разследване.
- 11 На 14 април 2014 г., предвид особеното положение на АПС, открито в решение СН, Бюрото на Парламента приема вътрешна правна уредба за създаване на консултативен комитет по проблемите на тормоза на работното място и неговото предотвратяване с правомощия в областта на правните спорове между АПС и членовете на Парламента (наричана по-нататък „вътрешните правила по проблемите на тормоза във връзка с АПС“). Консултативният комитет по проблемите на тормоза и неговото предотвратяване на работното място с правомощия в областта на правните спорове между АПС и членовете на Парламента (наричан по-нататък „специалният консултативен комитет във връзка с АПС“) се състои от петима членове, назначени от председателя на Парламента: трима квестори на институцията — квесторите на Парламента, които са общо пет, са колективен орган, състоящ се от членове на Парламента, избрани от колегите си, за да управляват административната и финансовата дейност, която пряко засяга парламентаристите; един член, посочен от комитета на АПС, предвиден в член 126, параграф 2, втора алинея от УРДС; и последният член, който в качеството си на председател на общия консултативен комитет представлява администрацията на Парламента. Специалният консултативен комитет във връзка с АПС, председателстван от един от квесторите, изпълнява основната задача да „предотвратява и/или прекратява какъвто и да било тормоз, упражняван върху АПС“, и да „изпълнява медиаторска и информационна роля“.
- 12 В това отношение, по силата на член 10 от вътрешните правила по проблемите на тормоза във връзка с АПС специалният консултативен комитет във връзка с АПС следва да представи на колегията на квесторите поверителен доклад, след като изслуша заинтересованите страни, предполагаемото пострадало лице и предполагаемото упражняващо тормоза лице. В поверителния доклад трябва да се съдържат описание на обвиненията, данните за производството, заключението на специалния консултативен комитет във връзка с АПС и предложения относно последващите действия, като според случая може да се поиска от колегията на квесторите да възложи на специалния консултативен комитет във връзка с АПС да проведе изчерпателно разследване. Член 11 от вътрешните правила по проблемите на тормоза във връзка с АПС предвижда, че „[а]ко му бъде възложено да проведе такова разследване, [специалният консултативен комитет във връзка с АПС] изпраща заключението и

евентуалните си препоръки на квесторите“ [неофициален превод], а член 12 от същите вътрешни правила предвижда по-специално че квесторите „указват в писмен вид на [специалния консултативен комитет във връзка с АПС] мерките, които възнамеряват да предприемат, в това число според случая дали препоръчват на председателя [на Парламента] да наложи санкция на съответния член на Парламента в съответствие с членове 9 и 153 от Правилника за дейността на Парламента [...]“ [неофициален превод].

Обстоятелства, предхождащи спора

1. Фактите в основата на решение СН

- 13 На 1 октомври 2004 г. жалбоподателката е назначена от Парламента като АПС, за да подпомага г-н В., член на Парламента, по силата на договор, който е трябвало да изтече в края на парламентарния мандат 2004/2009 г.
- 14 След прекратяване на парламентарния мандат на г-н В. жалбоподателката е назначена от Парламента като АПС, считано от 1 декември 2007 г. до края на парламентарния мандат, за да подпомага г-жа Р., нов член на Парламента на мястото на г-н В. до края на остатъка от мандата.
- 15 Считано от 1 август 2009 г., жалбоподателката е назначена от Парламента като АПС, за да подпомага г-жа Р. през парламентарния мандат 2009/2014 г. Тя е класирана в степен 14 на функционална група II. Въпреки това, с нов договор, сключен на 1 септември 2010 г., с който се прекратява предходният договор, жалбоподателката е наета да изпълнява същите функции, но този път в степен 11 на функционална група II (наричан по-нататък „трудовият договор“ или „договорът за АПС“).
- 16 Считано от 27 септември 2011 г., жалбоподателката излиза в отпуск по болест, който продължава до 19 април 2012 г.
- 17 На 28 ноември 2011 г. жалбоподателката информира общия консултативен комитет за трудностите на работното си място, причината за които твърди, че е поведението на г-жа Р. спрямо нея.
- 18 С електронно писмо от 6 декември 2011 г. жалбоподателката се допитва до членовете на общия консултативен комитет относно действията, които трябва да предприеме, за да „подаде жалба“. След това с електронно писмо от 12 декември 2011 г., за да илюстрира тормоза, който счита, че е понесла поради действията на члена на Парламента, когото подпомага, жалбоподателката препраща до всеки от членовете на посочения комитет, както и до генералния секретар на Парламента, електронното писмо, което е изпратила в същия ден до г-жа Р. и в което описва на нейното внимание здравословното си състояние. Накрая, с електронно писмо от 21 декември 2011 г. жалбоподателката се обръща към председателя на общия консултативен комитет с молба за среща.
- 19 На 22 декември 2011 г. жалбоподателката подава искане за съдействие до генералния секретар на Парламента на основание член 24 от Правилника (наричано по-нататък „искането за съдействие“), в което твърди, че е жертва на психически тормоз от страна на г-жа Р., и моли за приемането на мерки, забраняващи доближаването, както и за образуването на административно разследване.

- 20 На 6 януари 2012 г. г-жа Р. изпраща до отдел „Назначаване и преместване на персонала“ на дирекция „Развитие на човешките ресурси“ в рамките на Генерална дирекция за персонала на Парламента писмено искане за прекратяване на договора за АПС на жалбоподателката (наричано по-нататък „искането за прекратяване“). На 18 януари 2012 г. г-жа Р. потвърждава това искане.
- 21 С решение от 19 януари 2012 г. на органа, оправомощен да сключва договори от името на Парламента (наричан по-нататък „ООСД“), договърът за АПС на жалбоподателката е прекратен, считано от 19 март 2012 г., поради твърдяната загуба на доверие (наричано по-нататък „решението за уволнение“). Жалбоподателката е освободена от задължението да подаде предизвестие с продължителност два месеца, а именно от 19 януари до 19 март 2012 г. В подкрепа на мотива за загубата на доверие ООСД изтъква, че г-жа Р. го е информирала, че жалбоподателката не притежава необходимите компетентности, за да следи работата на определени парламентарни комисии, в които тя участва, и също така се е оплакала от недопустимо поведение на жалбоподателката както по отношение на нея, така и по отношение на други членове на Парламента и техните АПС.
- 22 С писмо от 15 март 2012 г. искането за съдействие е отхвърлено от генералния директор на Генерална дирекция за персонала в качеството му на ООСД, с мотива че независимо от това дали АПС може да ползва съдействие по силата на член 24 от Правилника, искането за съдействие на жалбоподателката, свързано с приемането на мерки, забраняващи доближаването, и с провеждането на административно разследване, е станало безпредметно, тъй като предвид междувременно приетото решение за уволнение жалбоподателката вече не упражнява професионална дейност в Парламента (наричано по-нататък „решението за отхвърляне на искането за съдействие“).
- 23 На 30 март 2012 г. жалбоподателката подава административна жалба срещу решението за уволнение до генералния секретар на Парламента на основание член 90, параграф 2 от Правилника. На 22 юни 2012 г. жалбоподателката подава административна жалба на основание на същата разпоредба от Правилника срещу решението за отхвърляне на искането за съдействие.
- 24 С решение от 20 юли 2012 г. генералният секретар на Парламента частично уважава административната жалба срещу решението за уволнение, като взема решение да отложи датата на изтичане на договора за АПС на жалбоподателката за 20 юни 2012 г. поради удостоверения ѝ с медицинско свидетелство отпуск по болест до 19 април 2012 г. За сметка на това той потвърждава основателността на решението за уволнение, като се позовава на невъзможността, призната в съдебната практика, по-специално в точка 149 от решение от 7 юли 2010 г., *Tomás/Парламент* (F-116/07, F-13/08 и F-31/08, EU:F:2010:77), да се контролира наличието или загубата на доверие, невъзможност, която се разпростира частично и спрямо мотивите, обосноваващи несъществуването или загубата на това доверие.
- 25 При всички случаи генералният секретар на Парламента счита, че жалбоподателката не е представила доказателства за явни грешки, които да опорочават представените факти за обосновка на загубата на доверие, а в същото време Парламентът разполага с данни за няколко случая на неизпълнение на професионалните задължения на жалбоподателката, по-специално във връзка с възможността за формулиране на законодателни изменения, които да могат да бъдат внесени в дадено досие, неучтивост към член на Парламента от държава членка, различна от тази на г-жа Р., обидно поведение на жалбоподателката спрямо новата АПС, наета да подпомага г-жа Р., и явна нелюбезност спрямо последната в присъствието на директор на предприятие. Преподавател, придружаващ група студенти на посещение в сградата на институцията, също се е оплакал от липса на учтивост от страна на жалбоподателката.

- 26 Накрая, според генералния секретар на Парламента обстоятелството, че жалбоподателката е внесла искането за съдействие, не може да възпрепятства решението за уволнение, станало неизбежно поради явното влошаване на отношенията между нея и г-жа Р.
- 27 Освен това с решение от 8 октомври 2012 г. генералният секретар на Парламента в качеството си на ООСД отхвърля подадената по административен ред жалба срещу решението за отхвърляне на искането за съдействие, като подчертава, че докато той е „[уведомил жалбоподателката], в подкрепа на решението за уволнение от страна на ООСД, за [нейното] неприемливо поведение [...] и за точни, проверими и случили се в присъствието на свидетели факти, [последната е] формулира[ла] твърдения, които не се потвърждават от никакви доказателства“. На жалбоподателката е отговорено също, че като цяло мерките, които тя иска да бъдат предприети, „във всеки случай не са съвместими със специфичното естество на отношенията на близост и доверие, които са необходими между член на Парламента и неговия [АПС]“, че по-специално мярката, забраняваща доближаването, няма никакъв смисъл, тъй като би означавала възпрепятстване на всякакви ефективни работни взаимоотношения между члена на Парламента и неговия АПС, и че от практическа гледна точка Парламентът не може да преназначи жалбоподателката при друг член на институцията, тъй като само последният може да изиска от ООСД назначаването на АПС по негов избор. Относно искането за образуване на административно разследване генералният секретар на Парламента подчертава също, че решение от 8 февруари 2011 г., Skareby/Комисия (F-95/09, EU:F:2011:9), на което жалбоподателката се позовава в тази връзка, не е приложимо към настоящия случай, тъй като членовете на Парламента не се подчиняват на Правилника и следователно включително на член 12а от него и не може да им бъде налагано дисциплинарно наказание, нито да бъдат задължавани от ООСД да участват в административно разследване, макар такова участие да е от основно значение.
- 28 С жалба, постъпила в секретариата на Съда на публичната служба на 31 октомври 2012 г. и регистрирана под номер F-129/12, жалбоподателката иска по същество да се отменят решението за уволнение и решението за отхвърляне на искането за съдействие, както и Парламентът да бъде осъден да ѝ заплати сума в размер на 120 000 EUR като обезщетение за вреди и пропуснати ползи.
- 29 С решение СН от 12 декември 2013 г., което не е обжалвано и следователно е окончателно, Съдът на публичната служба отменя решението за уволнение и решението за отхвърляне на искането за съдействие. Освен това, „като отчита подлежащите на особена критика условия, при които са взети решенията за уволнение и за отхвърляне на искането за съдействие“, Съдът на публичната служба осъжда Парламента да заплати на жалбоподателката обезщетение в размер на 50 000 EUR за претърпяната от нея неимуществена вреда (решение СН, т. 65).

2. По приетите от Парламента мерки за изпълнение на решение СН

- 30 Вследствие на решението за уволнение, отменено с решение СН, жалбоподателката получава обезщетения за безработица от датата на влизане в сила на решението за уволнение до 23 януари 2013 г., дата, на която е наета от белгийски частен работодател (наричан по-нататък „частният работодател“), който след това е принуден по икономически причини да я освободи от длъжност. Така жалбоподателката получава заплата от частния работодател от 23 януари 2013 г. до 12 март 2014 г.

- 31 С писмо от 15 януари 2014 г. жалбоподателката иска от Парламента да предприеме следните мерки, за да осигури изпълнението на решение СН в съответствие с член 266 ДФЕС:
- да ѝ заплати възнаграждението, дължимо за периода от 20 юни 2012 г., датата на влизане в сила на незаконосъобразното решение за уволнение, до 12 март 2014 г. В тази връзка тя уточнява, че за да се покрие разликата между възнаграждението, което е трябвало да получи, ако не е била уволнена, и заплатата, която е получавала от частния работодател до 12 март 2014 г., трябва да ѝ се изплати сумата 7 402,41 EUR,
 - да я наеме отново на работа на постоянна длъжност в Парламента,
 - да образува административно разследване с цел установяване на истинността на фактите, посочени в искането за съдействие. В тази връзка тя твърди пред Парламента, че изявленията на г-жа Р. в гръцката и германската преса са показателни за тормоза, от който тя продължава да страда от нейна страна,
 - да направи така, че отрицателните характеристики, произтичащи от искането за прекратяване, да не се включват вече в личното ѝ досие;
 - да прехвърли пенсионните права, придобити по-рано от нея в рамките на национална пенсионноосигурителна схема, към пенсионноосигурителната схема на Европейския съюз.
- 32 На 12 февруари 2014 г. се провежда среща между адвокатите на жалбоподателката и представителите на правната служба на Парламента, за да се обсъди обхватът на мерките за изпълнение на решение СН, които Парламентът трябва да предприеме в съответствие с член 266 ДФЕС.
- 33 С писмо от 3 март 2014 г. (наричано по-нататък „решението от 3 март 2014 г.“) Парламентът отговаря официално на различните искания за мерки за изпълнение на решение СН, представени от жалбоподателката в горепосоченото писмо от 15 януари 2014 г.
- 34 Парламентът посочва във връзка с искането на жалбоподателката за възстановяването ѝ на постоянна длъжност в тази институция, че подобна мярка явно би надхвърлила необходимото за изпълнението на решение СН, по-специално поради факта че съгласно съображение 7 от Регламент (ЕО) № 160/2009 на Съвета от 23 февруари 2009 г. за изменение на [УРДС] (ОВ L 55, стр. 1) „никоя разпоредба на настоящия регламент не може да се тълкува като предоставяща привилегирован или пряк достъп на [АПС] до длъжности, изпълнявани от длъжностни лица или други категории служители на [Европейския съюз]“.
- 35 При тези условия, предвид личния характер на трудовото правоотношение между членовете на Парламента и техните АПС, Парламентът уведомява жалбоподателката, че не е възможно ефективно възстановяване в длъжност. В този смисъл той уточнява, че „единствената възможност е възстановяване [на жалбоподателката] на длъжността, която е заемала преди решението за уволнение[, което е обявено за незаконосъобразно], но е освободена от задължението да извършва съответната работа, считано до изтичането на нейния [трудов договор] [...] на 1 юли 2014 г.; т]ова освобождаване от задължението за работа изглежда съответства и на задължението за полагане на грижа“. В това отношение Парламентът се ангажира да изплати на жалбоподателката дължимите ѝ възнаграждения за периода от 21 юни 2012 г., датата на влизане в сила на решението за уволнение, до края на трудовия ѝ договор, а именно 1 юли 2014 г., като се приспадат възнагражденията и обезщетенията за безработица, които тя е получила от други източници в този период.

- 36 Освен това Парламентът потвърждава, че внесеното по онова време искане за прекратяване на договора не е част от личното досие на жалбоподателката и че обявеното за незаконосъобразно от Съда на публичната служба решение за уволнение ще бъде премахнато от него. Във връзка с искането за прехвърляне на пенсионни права, придобити по-рано в национална пенсионноосигурителна схема, към пенсионноосигурителната схема на Съюза, Парламентът посочва, че жалбоподателката има едва пет години стаж като АПС и поради тази причина не отговаря на условието за доказване на най-малко десет години стаж в служба на Съюза, за да може да претендира пенсия за осигурителен стаж за сметка на бюджета на Съюза.
- 37 Накрая, що се отнася до искането за образуване на административно разследване, което вече е било формулирано в искането за съдействие, Парламентът посочва, че „[п]о този въпрос, [...] ако [жалбоподателката] реши да внесе жалба срещу [г-жа Р.] в национален съд, Парламентът би преразгледал положението с оглед на съдебната практика, произтичаща [от точка 57] от решение [СН]“.
- 38 С писмо от 26 март 2014 г. жалбоподателката заявява намерението си да внесе впоследствие жалба по административен ред срещу решението от 3 март 2014 г. и същевременно посочва съображения с цел коригиране на три конкретни аспекта в искането си за мерки за изпълнение от 15 януари 2014 г., като според нея това не би трябвало да създаде проблеми за Парламента.
- 39 Първите два аспекта засягат преизчисляване в посока увеличаване на сумата 7 402,41 EUR, поискана първоначално от жалбоподателката за покриване на дължимите ѝ възнаграждения за периода от 20 юни 2012 г., датата на незаконосъобразното ѝ уволнение, до 12 март 2014 г., датата, на която спира да получава възнаграждение от частния си работодател (наричан по-нататък „периодът на двоен доход“). В тази връзка, на първо място, тя посочва, че в изчислението на сумите, които е получила от частния си работодател, погрешно е включена премия под формата на тринадесета заплата в размер на 5 686 EUR. В действителност тази премия не представлявала част от възнаграждението ѝ. Вместо това съответствала на предсрочно възнаграждение за едномесечен отпуск, който е трябвало да вземе във връзка с бъдещото си трудово правоотношение с нов белгийски частен работодател, но последният нямало да плаща за него. На второ място, жалбоподателката уточнява, че „при напускането си на Парламента [не по своя воля] през февруари 2012 г.“ е ползвала двумесечен срок на предизвестие. Тъй като обаче решението за уволнение е отменено, жалбоподателката счита, че от този момент нататък трябва да бъде възстановена на трудово правоотношение с по-дълъг срок, което ѝ дава право на тримесечно предизвестие. Следователно според жалбоподателката исканата сума от 5 686 EUR във връзка с периода на двоен доход също трябва да се увеличи със сума от 3 977,43 EUR, която отговаря на заплатата за допълнителния месец на предизвестие, който Парламентът ѝ дължи.
- 40 На трето място, жалбоподателката уточнява, че тъй като има договорно отношение с Парламента в качеството си на АПС до изтичане на срока на договора ѝ в края на парламентарния мандат, а именно на 1 юли 2014 г., институцията трябва да ѝ върне пропуската на АПС и винетката за достъп до паркингите на Парламента.
- 41 С писмо от 2 април 2014 г. (наричано по-нататък „решението от 2 април 2014 г.“) Парламентът отговаря на допълнителните искания за мерки за изпълнение, формулирани от жалбоподателката на 26 март 2014 г., като най-напред посочва, че тъй като съдебната практика определя много широко сумите, които трябва да се приспадат от дължимите впоследствие възнаграждения на дадено неправилно уволнено лице, той е задължен да приспадне премията под формата на тринадесета заплата, която попада в обхвата на понятието „заместващо обезщетение“ по смисъла на точка 71 от решение от 13 април 2011 г., Scheefers/Парламент (F-105/09, EU:F:2011:41). Във връзка с втория въпрос, който жалбоподателката повдига в писмото си от 26 март 2014 г., Парламентът разяснява, че тъй като не е вземал ново решение за уволнение, въпросът за правото на предизвестие вече не се поставя. Всъщност трудовият

договор остава в сила от този момент до края на парламентарния мандат на 1 юли 2014 г. и повече не става въпрос за уволнение. Накрая, във връзка с третия въпрос, който жалбоподателката повдига в писмото си от 26 март 2014 г., Парламентът разяснява, че „достъпът до сградите и паркингите на Парламента [е] допълва[л] изпълнението на задължения, от което [жалбоподателката] е [била] освободена до изтичането на срока на нейния [трудов] договор“. Въпреки това Парламентът обаче решава да предаде искането ѝ на звеното „Акредитация“ в рамките на Генералната дирекция за сигурност към Генералния секретариат на Парламента.

- 42 На 16 април 2014 г. жалбоподателката подава жалба по административен ред срещу решенията от 3 март и 2 април 2014 г. на основание член 90, параграф 2 от Правилника. На първо място, във връзка конкретно с премията под формата на тринадесета заплата, погрешно включена от жалбоподателката в изчислението на сумите, които е получила от частния си работодател, тя уточнява, че става въпрос за „двойно плащане на добавка за платен годишен отпуск, направено предсрочно за платен отпуск, който е предстояло да бъде взет в бъдеще“. На второ място, във връзка с последиците, които следва да бъдат изведени от отмяната на решението за уволнение, жалбоподателката твърди, че би трябвало да „може да ползва всички предимства, свързани с [трудовия ѝ] договор“, до изтичането на срока му. Поради това Парламентът следвало не само да ѝ върне пропуска на АПС и винетката ѝ за достъп до паркингите на Парламента, но и да ѝ възстанови правото да ползва професионалната си електронна система за съобщения и да преглежда вътрешната мрежа на Парламента. В тази връзка тя твърди, че тъй като не е възстановена действително на длъжността си на АПС, това я е лишило от контакти, които са от основно значение за професионалното ѝ развитие, и ѝ е причинило вреди на стойност 15 000 EUR. На трето място, във връзка с последиците, които следва да бъдат изведени от отмяната на решението за отхвърляне на искането за съдействие, според нея решение СН не следва да се тълкува в смисъл, че Съдът на публичната служба е имал намерение да обвърже предоставянето на съдействие на основание член 24 от Правилника с условието срещу предполагаемото лице, упражнило тормоз, да бъде подадена жалба пред национален съд. Според жалбоподателката така Парламентът е изпълнил решение СН само частично, което ѝ е причинило неимуществени вреди, които на този етап тя оценява *ex æquo et bono* на 60 000 EUR.
- 43 В рамките на мерките за изпълнение на решение СН правната служба на Парламента информира жалбоподателката с писмо от 6 юни 2014 г. относно съществуването на вътрешни правила по проблемите на тормоза във връзка с АПС и относно създаването на специалния консултативен комитет във връзка с АПС. Разяснено ѝ е също, че от този момент нататък посоченият комитет е „компетентният орган, който ще разгледа евентуална [нейна] жалба за тормоз“, и е „[посъветвана] [...] да се обърне към [специалния консултативен] комитет [във връзка с АПС] посредством неговия секретариат“.
- 44 С писмо от 20 юни 2014 г. жалбоподателката отговаря, че вследствие на отмяната на решението за отхвърляне на искането за съдействие Парламентът остава сезиран с това искане, което се корени в държанието на г-жа Р. Следователно жалбоподателката иска да разбере „причините, поради които Парламентът [...] не е счел за полезно, именно в рамките на мерките за изпълнение на решение [СН], самият той да сезира пряко [специалния консултативен комитет във връзка с АПС], щом той бъде надлежно формиран, за което [тя] все още не [е] получила потвърждение“.
- 45 С писмо от 4 август 2014 г. генералният секретар на Парламента в качеството му на ООСД отхвърля подадената по административен ред жалба от 16 април същата година (наричано по-нататък „решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба“). Като припомня, че жалбоподателката вече е получила общата сума 9 433,20 EUR, която покрива разликата между сумите, получени от нея под формата на обезщетения за безработица и заплата от частен работодател в периода от 20 юни 2012 т. до 12 март 2014 г., от една страна, и възнаграденията, които би получила в качеството си на АПС за същия период, от друга,

Парламентът посочва най-напред, че във връзка с периода на двоен доход сумата 5 686 EUR, за която жалбоподателката продължава да претендира, е приспадната основателно, тъй като „отговаря на финансово възнаграждение за платен отпуск, който [жалбоподателката] не е ползвала преди края на трудовия си договор [с частния работодател]“.

- 46 На следващо място, във връзка с въпроса за връщане на пропуска на АПС и винетката за достъп до паркингите, Парламентът посочва, че жалбоподателката е имала възможност да ги вземе от звеното „Акредитация“, считано от 23 април 2014 г. Освен това Парламентът напомня на жалбоподателката, че е взел благоприятно за нея решение по формулираното в жалбата ѝ по административен ред от 16 април 2014 г. искане за електронен адрес и достъп до вътрешната мрежа на Парламента, като ѝ ги е предоставил. Тъй като счита, че по този начин е изпълнил всички искания на жалбоподателката, без по никакъв начин да възпрепятства контактите ѝ с членове на институцията, Парламентът отхвърля отправените от нея искания за обезщетение.
- 47 Накрая, по въпроса за мерките във връзка с отмяната на решението за отхвърляне на искането за съдействие Парламентът още веднъж изразява същото становище като посоченото в решението му от 3 март 2014 г., а именно че ще бъде готов да преразгледа положението с оглед на точка 57 от решение СН, ако жалбоподателката реши да подаде жалба срещу г-жа Р. пред национален съд. Парламентът обаче не разглежда въпроса за образуване на административно разследване. Вместо това иска разрешение от жалбоподателката да сезира специалния консултативен комитет във връзка с АПС по нейния случай.
- 48 На 25 ноември 2014 г. Парламентът е уведомен от секретариата на Съда на публичната служба за настоящата жалба. Специалният консултативен комитет във връзка с АПС провежда учредителното си събрание на следващия ден, 26 ноември 2014 г. От точка 2 от протокола на заседанието става ясно, че „ако е необходимо, юрисконсултът [на Парламента] би могъл да бъде поканен да участва в заседанието на комитета [...], за да го съветва по правни въпроси“. От точка 4 от същия протокол е видно, че „[ю]рисконсултът [е] уведо[м]ил членовете [на специалния консултативен комитет във връзка с АПС] за становището на Парламента по [...] две дела за предполагаем тормоз[, едно от които е делото, довело до решение СН]“.
- 49 С писмо от 17 декември 2014 г. председателят на специалния консултативен комитет във връзка с АПС кани жалбоподателката на среща с членовете му, предвидена за 28 януари следващата година.
- 50 На 15 януари 2015 г. жалбоподателката представя писменото си становище на специалния консултативен комитет във връзка с АПС. Изслушването на жалбоподателката и г-жа Р. пред комитета се състои на 28 януари 2015 г.

Искания на страните и производство

- 51 Жалбоподателката моли по същество Съда на публичната служба:
- да отмени решението от 3 март 2014 г., тъй като с него Парламентът отказва да образува административно разследване, за да установи истинността на посочените в искането за съдействие факти,
 - да отмени решението от 2 април 2014 г., тъй като с него Парламентът отказва да ѝ заплати допълнителна сума от 5 686 EUR заедно с лихвите за забава, изчислени по определения от Европейската централна банка (ЕЦБ) процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта,
 - да отмени решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба,

- да осъди Парламента да я обезщети за претърпените имуществени вреди, оценени на 144 000 EUR, заедно с лихвите за забава, изчислени по определения от ЕЦБ процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта,
 - да осъди Парламента да я обезщети за претърпените неимуществени вреди, като ѝ изплати сума, оценена *ex æquo et bono* на 60 000 EUR,
 - да осъди Парламента да понесе съдебните разноски.
- 52 Парламентът моли Съда на публичната служба:
- да отхвърли жалбата като неоснователна,
 - да осъди жалбоподателката да понесе всички съдебни разноски.
- 53 След втората размяна на писмени становища, разрешена от Съда на публичната служба, страните изразяват съгласието си в случая да се приложи член 59, параграф 2 от Процедурния правилник. В съответствие с тази разпоредба Съдът на публичната служба решава да се произнесе без провеждане на съдебно заседание, за което информира страните с писмо на секретариата от 7 юли 2015 г.

От правна страна

1. По предмета на жалбата

- 54 Следва да се припомни, че в съответствие с принципа на процесуална икономия съдът на Съюза може да реши, че не следва да се произнася конкретно по исканията, насочени срещу решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, ако установи, че те са лишени от самостоятелно съдържание и в действителност се преплитат с исканията, които са насочени срещу решението, което се оспорва с тази жалба. Такъв може да е случаят по-специално когато съдът установи, че решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба само потвърждава решението, което се оспорва с тази жалба, и следователно отмяната на решението за отхвърлянето ѝ няма да породи никакво действие спрямо правното положение на заинтересованото лице, което да е по-различно от правното положение, създадено в резултат от отмяната на решението, което се оспорва с жалбата по административен ред (решения от 21 септември 2011 г., *Adjemian и др./Комисия*, T-325/09 P, EU:T:2011:506, т. 33 и от 19 ноември 2014 г., *ЕН/Комисия*, F-42/14, EU:F:2014:250, т. 85).
- 55 В настоящия случай, в подадената по административен ред жалба от 16 април 2014 г. жалбоподателката за пръв път отправя искане за достъп до вътрешната мрежа на Парламента и за електронна пощенска кутия, на което ООСД отговаря в решението си за отхвърляне на тази жалба. По всички останали въпроси обаче решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба потвърждава решенията от 3 март и 2 април 2014 г., поради което не е необходимо Съдът на публичната служба да се произнася конкретно по искането за отмяна на решението за отхвърляне на посочената жалба, макар мотивите, съдържащи се в това решение, да уточняват определени мотиви в първоначалните решения от 3 март и 2 април 2014 г. и предвид факта, че досъдебното производство търпи развитие, те трябва също да се вземат предвид при разглеждане на законосъобразността на решенията от 3 март и 2 април 2014 г., тъй като се предполага, че тези мотиви са в съответствие с посочените актове (вж. решение от 19 ноември 2014 г., *ЕН/Комисия*, F-42/14, EU:F:2014:250, т. 86 и цитираната съдебна практика).

2. По искането за отмяна

- 56 С искането си за отмяна жалбоподателката оспорва подходящия характер на мерките за изпълнение на решение СН, приети от Парламента с решенията от 3 март и 2 април 2014 г., по-конкретно две групи мерки, които ще бъдат разгледани последователно, а именно, на първо място, мерките във връзка с отмяната на решението за уволнение, и на второ място, мерките във връзка с отмяната на решението за отхвърляне на искането за съдействие.

По мерките за изпълнение, приети от Парламента във връзка с отмяната с решение СН на решението за уволнение

Доводи на страните

- 57 На първо място, жалбоподателката упреква Парламента, че в решенията си от 3 март и 2 април 2014 г. погрешно е включил сумата от 5 686 EUR в сумите, които в изпълнение на решение СН следва да се приспадат от дължимите от Парламента възнаграждения за периода на двоен доход. Всъщност тази сума не представлявала премия под формата на тринадесета заплата, а двойно плащане на добавка за платен годишен отпуск, издължено от частния работодател предсрочно за отпуск, който предстои да бъде взет, и когато това стане, този действително взет отпуск няма да бъде заплатен от новия работодател. В тази връзка жалбоподателката представя „удостоверение за отпуск“, издадено на 16 декември 2013 г. от белгийското осигурително дружество Partena, от което е видно, че „сумата на добавката за платен годишен отпуск ще бъде приспадната от възнаграждението [на жалбоподателката], когато [вземе] отпуск при новия [си] работодател“.
- 58 На второ място, жалбоподателката упреква Парламента, че не ѝ е възстановил във възможно най-кратък срок след постановяването на решение СН пропуската на АПС, винетката за паркинг и достъпа ѝ до професионалната електронна система за съобщения и вътрешната мрежа на Парламента (наричани по-нататък заедно „работни пособия“). Тя пояснява, че тези работни пособия са били единственото средство, чрез което е можела действително да влезе отново във връзка с членовете на Парламента и да се осведомява за наличните предложения за работа на длъжност като АПС. Тя твърди, че решенията, чиято отмяна иска, са незаконосъобразни, доколкото работните пособия, които са тясно свързани със самата ѝ длъжност на АПС, са ѝ били върнати с твърде голяма забава. Вследствие от закъснялото им връщане тя е пропуснала значителна възможност да ѝ бъде предложен нов договор за АПС.
- 59 Парламентът възразява, че спорната сума в размер на 5 686 EUR представлява „заместващо обезщетение“ по смисъла на решение от 13 април 2011 г., Scheefers/Парламент (F-105/09, EU:F:2011:41, т. 71), което той е трябвало да приспадне от дължимите от него възнаграждения за работата на жалбоподателката като АПС за периода на двоен доход. Що се отнася до твърдението за нарушение, свързано със забавеното връщане на работните пособия, Парламентът твърди по същество, че тъй като жалбоподателката е освободена от задължението да идва на работа до изтичане на срока на трудовия ѝ договор, тя няма нужда да разполага с работни пособия. Предвид този факт Парламентът посочва, че поради загриженост и в дух на помирение с жалбоподателката той е уважил исканията ѝ във връзка с достъпа до работните пособия.

Съображения на Съда на публичната служба

– По възможността от сумата на дължимите възнаграждения за периода на двоен доход да се приспадне сумата, получена от жалбоподателката като добавка за платен годишен отпуск

- 60 Най-напред следва да се припомни, че отмяната на акт от съда води до заличаване с обратна сила на този акт от правния ред и че когато отмененият акт вече е бил изпълнен, заличаването на последиците от него налага да се възстанови правното положение, в което се е намирал жалбоподателят преди приемането на акта (решение от 26 май 2011 г., Kalmár/Европол, F-83/09, EU:F:2011:66, т. 88).
- 61 От това следва, че в съответствие с член 266 ДФЕС Парламентът е бил длъжен да предприеме мерките за изпълнение на решение СН, като вземе предвид положението към датата, на която е взето решението за уволнение, отменено с посоченото съдебно решение. Първо, следва да се приеме, че жалбоподателката не оспорва непременно по принцип решението на Парламента от 3 март 2014 г. да я възстанови по договор за наемане на работа като АПС до края на парламентарния мандат, който тече към датата на това решение, а именно до 1 юли 2014 г., като същевременно я освободи от задължението действително да упражнява функциите на АПС. При всички случаи Съдът на публичната служба счита, че тази мярка за изпълнение на решение СН не изглежда неподходяща с оглед, от една страна, на обстоятелствата, в които трябва да се упражняват дейностите на един АПС, в този случай в рамките на пряко взаимоотношение със съответния член на Парламента, който единствен има правомощия да избира сътрудниците си, както и, от друга страна, на факта, че жалбоподателката е започнала работа при частен работодател, така че периодът, в който е получавала заплата от него, и този, в който са ѝ изплащани обезщетения за безработица, се оказва период на двоен доход. Жалбоподателката, от друга страна, обаче оспорва начина, по който Парламентът е изчислил размера на възнаграждението, което ѝ е дължимо за този период.
- 62 В това отношение Парламентът е имал основание да приеме, че възстановяването на правното положение, в което се е намирала жалбоподателката преди приемането на решението за уволнение, отменено с решение СН, означава да ѝ се заплати разликата между, от една страна, размера на възнаграждението, на който жалбоподателката щеше да има право, ако беше останала на длъжност и бе продължила действително да изпълнява дейността на АПС, и от друга страна, размера на възнаграждението или обезщетенията за безработица, които тя действително е получила от други източници за периода от 20 юни 2012 г. — датата на влизане в сила на решението за уволнение, до 1 юли 2014 г. — датата на изтичане на трудовия ѝ договор (решение от 26 май 2011 г., Kalmár/Европол, F-83/09, EU:F:2011:66, т. 90), без да се засяга възможността на организацията, изплатила посочените обезщетения за безработица, да си възстанови от Парламента сумата на тези обезщетения.
- 63 Що се отнася до възнагражденията или обезщетенията за безработица, които могат да се приспаднат през периода на двоен доход, от съдебната практика е видно, че те могат да включват „размера на възнаграждението, хонорарите, обезщетенията за безработица или всякакво друго заместващо обезщетение“, или „плащания от същото естество“, получени от жалбоподателката през периода на двоен доход „вместо възнаграждението“, което по принцип би получила, ако беше продължила да изпълнява задълженията си в Парламента, без да бъде прието отмененото решение за уволнение (вж. в този смисъл решение от 13 април 2011 г., Scheefер/Парламент, F-105/09, EU:F:2011:41, т. 71).
- 64 По този въпрос следва да се отбележи, че съгласно белгийското право и както е видно от представените от страните документи, добавката за платен годишен отпуск включва възнаграждението, което по принцип се дължи за периода на отпуска, както и допълнителна сума за всеки прослужен месец или приравнен на такъв от предходната година, равна на една

дванадесета част от 92 % от брутно възнаграждение за месеца, в който започва отпускът. Освен това в случай на уволнение на служител в частноправната сфера работодателят, който освобождава лицето от длъжност, е задължен, както в настоящия случай, да плати предсрочно добавката за платен годишен отпуск при прекратяването на трудовия договор.

65 В това отношение при обстоятелствата в настоящия случай добавката за платен годишен отпуск, изплатена на жалбоподателката от нейния частен работодател, не трябва да се счита за обезщетение, имащо за цел да замести възнаграждение, което тя действително е щяла да получи през периода на двоен доход вместо възнаграждението, което е трябвало да получи от Парламента за работата си като АПС. Всъщност тази добавка за платен годишен отпуск е имала за цел да покрие дните на годишния отпуск, които жалбоподателката ще бъде задължена да вземе на по-късен етап в рамките на нов трудов договор, сключен съгласно белгийското право, но които няма да бъдат платени в момента на ползването им от новия частен работодател. Напротив, от удостоверението, предоставено от белгийското осигурително дружество Partena, става ясно, че при задължителното ползване на дните на годишния отпуск, за които се отнася тази добавка, сумата, отпусната като добавка за платен годишен отпуск, ще бъде приспадната от възнаграждението от новия работодател. Следователно разглеждането на сумата на тази добавка за годишен отпуск като възнаграждение или заместващо обезщетение, получено през периода на двоен доход, би означавало да се вземе предвид доход, който несъмнено вече е бил изплатен предсрочно, но в действителност ще трябва по принцип да бъде приспаднат впоследствие от получената заплата и в този смисъл се явява предназначен за възнаграждение относно периоди на отпуск, които ще бъдат взети извън периода на двоен доход и чието възнаграждение се счита за покрито от тази добавка.

66 Следователно, както правилно посочва жалбоподателката, при определянето, в случая с решението от 2 април 2014 г., на мерките за изпълнение на решение СН във връзка с извършената от последното отмяна на решението за уволнение и вследствие на искането на жалбоподателката от 26 март 2014 г., Парламентът не може да приспада от сумата на възнаграждението, което жалбоподателката е трябвало да получи от него за работата си като АПС през периода на двоен доход, сумата от 5 686 EUR, съответстваща на добавката за платен годишен отпуск, изплатена от частния работодател.

– По връщането на работните пособия

67 Що се отнася до работните пособия, за които жалбоподателката упреква Парламента, че ѝ ги е предоставил на разположение със забава, в нарушение на член 266 ДФЕС, Съдът на публичната служба припомня, че предвид личния характер на трудовото правоотношение между членовете на Парламента и техните АПС, в решението си от 3 март 2014 г. Парламентът е можел да приеме, че не е подходящо ефективно да възстанови жалбоподателката на длъжността ѝ — решение, което жалбоподателката на практика не е оспорила по принцип. По същия начин Парламентът е можел да реши, че не е в състояние да назначи жалбоподателката на друга длъжност като АПС, с мотива че единствено членовете на Парламента могат съгласно член 5а и член 128, параграф 2 от УРДС да избират своите АПС, след което да поискат от администрацията на Парламента да осъществи процедурата по тяхното назначаване, като се има предвид фактът, че назначаването им предполага съществуването на доверие.

68 Освен това, тъй като към този момент нито е установено, нито е доказано, че жалбоподателката действително е била жертва на психически тормоз по смисъла на член 12а от Правилника от страна на подпомагания от нея член на Парламента и доколкото предвид особения си статут, характеризирани и обосновани от съществуването на доверие от страна на члена на Парламента, когото подпомагат, АПС не следва да заемат постоянна длъжност, ООСД е можел да реши, че в рамките на мерките за изпълнение на решение СН не е задължен да назначи

жалбоподателката на временна или постоянна длъжност в една от своите служби, която може да бъде заета от срочно нает служител по смисъла на член 2 от УРДС или от договорно нает служител по смисъла на член 3а от УРДС.

- 69 Следователно второто твърдение за нарушение следва да се разбира в смисъл, че без непременно да претендира за право на действително възстановяване на длъжността си на АПС на член на Парламента, във връзка с мерките за изпълнение на решение СН, жалбоподателката упреква институцията, че е нарушила член 266 ДФЕС, като не ѝ е предоставила на разположение работните пособия непосредствено след обявяването на решение СН и при всички случаи като ѝ ги е предоставила със забава, което е повлияло на способността на жалбоподателката да предприеме действия за наемането си от новоизбран член на Парламента през следващия парламентарен мандат.
- 70 В тази връзка между страните е безспорно, че действащите длъжностни лица и други служители на Парламента обикновено разполагат за изпълнението на своите задължения с право на постоянен достъп до сградите на Парламента и за целта получават специфичен документ за достъп под формата на пропуск, както и евентуално винетка за достъп до паркингите на институцията, които им позволяват да ползват това свое право.
- 71 Освен това поради освобождаването от изпълнението на задачите ѝ като АПС, от което се ползва жалбоподателката за остатъчния срок на трудовия ѝ договор, Парламентът не е бил задължен да ѝ върне исканите от нея пропуск и винетка като мярка за изпълнение, която да произтича пряко от решение СН.
- 72 Освен това следва да се приеме за установено, че когато в крайна сметка с писмото си от 26 март 2014 г., тоест повече от три месеца след обявяването на решение СН, жалбоподателката изразява желание да разполага отново с пропуск и винетка за достъп до паркингите на Парламента, той уважава искането ѝ няколко дни по-късно с решението от 2 април 2014 г. и осигурява на нейно разположение пропуска и винетката, считано от 23 април същата година. Следователно твърденията за нарушение на жалбоподателката по този въпрос трябва да се отхвърлят.
- 73 Що се отнася до искането за получаване на електронен адрес и достъп до вътрешната мрежа на Парламента, което жалбоподателката формулира за пръв път в подадената по административен ред жалба от 16 април 2014 г., вярно е, че предвид особеностите на настоящия случай на Парламента му е трябвало известно време, за да създаде електронен достъп отвън за АПС, който фактически не упражнява присъщите на АПС функции и всъщност не е прикрепен към действащ член на Парламента.
- 74 В тази връзка, от една страна, искането на жалбоподателката за достъп до инфраструктурата и информационните съоръжения на Парламента изглежда се вписва в несъмнено разбираемите ѝ действия, целящи да ѝ дадат възможност да контактува с новоизбраните членове на Парламента, преди да встъпят действително в длъжност, като се позовава на качеството си на действащ АПС, което би било потвърдено от осигуряващ ѝ известна видимост електронен адрес на Парламента. По същия начин жалбоподателката иска да има достъп до определена разпространявана вътре в Парламента информация. Трябва обаче да се посочи, че макар институцията да може, ако е уместно, да позволи на длъжностните си лица и служители да ползват инфраструктурата ѝ, в това число информационната, извън работното време за цели, които нямат нищо общо със служебните задължения, тази възможност за институцията не може да бъде въздигната в произтичащо от Правилника право на длъжностните лица и служителите, особено в положение като разглежданото в настоящия случай, при което заинтересованото лице е освободено от изпълнението на професионалните си задачи в интерес

на службата, и когато във вътрешните разпоредби на Парламента ясно се посочва, че „[e]лектронната поща [...] е строго ограничена до ползване, пряко свързано с изпълняваните от [служителя] задачи“.

- 75 От друга страна и при всички положения, следва да се припомни, че по общо правило, когато изпълнението на отменително решение изисква приемането на определен брой административни мерки, това изпълнение не може да се осъществи незабавно. В този смисъл институциите трябва да разполагат с разумен срок, за да се съобразят с отменителното решение (решения от 12 януари 1984 г., Turner/Комисия, 266/82, EU:C:1984:3, т. 5, от 10 юли 1997 г., Apostolidis и др./Комисия, T-81/96, EU:T:1997:111, т. 37 и от 20 юни 2012 г., Menidiatis/Комисия, F-79/11, EU:F:2012:89, т. 40). Следователно Съдът на публичната служба счита, че предоставянето на електронен адрес и достъп до вътрешната мрежа на Парламента на жалбоподателката на 18 юни 2014 г. е извършено в разумен срок предвид факта, че искането за това е отправено на 16 април същата година, както и че за целта е била необходима техническа организация, доколкото за достъпа до вътрешната мрежа на Парламента и за предоставянето на електронна пощенска кутия на АПС е било необходимо предварително разрешение от члена на Парламента, когото АПС подпомага.
- 76 Предвид гореизложените съображения следва да се приеме, че по отношение на мерките за изпълнение на решение СН във връзка с отмяната на решението за уволнение Парламентът е нарушил член 266 ДФЕС в отговора си на допълнителните искания от 26 март 2014 г. единствено що се отнася до приспадането от дължимите за периода на двоен доход възнаграждения на сумата, получена от жалбоподателката като добавка за платен годишен отпуск, предоставена съгласно белгийското право.
- 77 Следователно решението от 2 април 2014 г., потвърдено с решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, следва да се отмени в частта му, в която Парламентът е отказал да плати на жалбоподателката допълнителна сума от 5 686 EUR. Освен това, предвид тази отмяна още на този етап следва да се уважи искането за обезщетение на жалбоподателката, посочващо тази сума, както и искането ѝ върху нея да се начислят лихви за забава по определения от ЕЦБ процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта, считано от 1 юли 2014 г. — датата на изтичане на срока на нейния договор.

По мерките за изпълнение, приети от Парламента във връзка с отмяната с решение СН на решението за отхвърляне на искането за съдействие

Доводи на страните

- 78 Жалбоподателката твърди, че що се отнася до отмененото от Съда на публичната служба решение за отхвърляне на искането ѝ за съдействие, Парламентът в решението си от 3 март 2014 г. се е ограничил да разгледа като мярка за изпълнение на решение СН възможността да ѝ предложи съдействие по смисъла на член 24 от Правилника единствено в случай, че тя реши да подаде жалба срещу г-жа Р. пред национален съд. Това според жалбоподателката обаче не е подходяща мярка за изпълнение на решение СН по смисъла на член 266 ДФЕС. Всъщност ООСД е трябвало да преразгледа искането ѝ за съдействие и предвид косвените доказателства, предоставени от нея към момента на подаването на това искане, той е трябвало да образува административно разследване, както се изисква съгласно съдебната практика, за да се установи истинността на фактите във връзка с тормоза, изложени от нея в искането ѝ за съдействие.

- 79 В тази връзка жалбоподателката твърди по-специално че намерението на Съда на публичната служба не е било да обвърже задължението на ООСД да ѝ окаже съдействие с условието да се подаде жалба пред национален съд, тъй като съдействието в подкрепа на АПС в рамките на производство пред национален съд е само една от формите, които може да приеме предвиденото в член 24 от Правилника задължение за оказване на съдействие.
- 80 Накрая, жалбоподателката посочва, че ООСД не е прехвърлил правомощията си по член 24 от Правилника на специалния консултативен комитет във връзка с АПС и че е непонятно защо ООСД не е решил да образува административно разследване непосредствено след обявяването на решение СН, нито сам да сезира специалния консултативен комитет във връзка с АПС веднага щом бъде учреден, ако е искал този комитет да проведе административното разследване, което по принцип ООСД е длъжен да проведе. Следователно жалбоподателката твърди, че е налице нарушение от страна на Парламента на член 24 от Правилника, на задължението за полагане на грижа и на член 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз.
- 81 От своя страна Парламентът иска посочените твърдения за нарушения да бъдат отхвърлени. В тази връзка той изтъква, че още от февруари 2014 г., т.е. преди учредяването на специалния консултативен комитет във връзка с АПС, е предложил съдействие на жалбоподателката, в случай че тя реши да подаде жалба срещу г-жа Р. пред национален съд. Впоследствие, на първото заседание на новосформирания специален консултативен комитет във връзка с АПС, в случая на 26 ноември 2014 г., той го уведомява за съществуването на жалбата за тормоз на жалбоподателката. Впрочем този комитет — на който ООСД е възложил задачата за провеждане на административно разследване при твърдения за тормоз, отправени от АПС срещу членове на Парламента, с цел да се приложи на практика член 24 от Правилника, когато от тази категория персонал бъде подадена жалба срещу член на Парламента — разследва посочената жалба, като провежда изслушване на жалбоподателката и на г-жа Р. Парламентът подчертава в тази връзка, че членовете на Парламента не са подчинени на ООСД и че следователно Парламентът в това си качество на ООСД не е в състояние да ги задължи да съдействат в административно разследване, още повече че не разполага с никакви правомощия да им налага санкции при доказан тормоз.

Съображения на Съда на публичната служба

- 82 В самото начало следва да се припомни, че за да изпълни вмененото ѝ по силата на член 266 ДФЕС задължение, институцията, от която изхожда отменен от Съда на Съюза акт, е тази, която трябва да определи мерките, които се изискват за изпълнение на съдебно решение за отмяна, като упражнява правото на преценка, с което тя разполага за тази цел, при спазване както на диспозитива и мотивите на съдебното решение, което е длъжна да изпълни, така и на приложимите разпоредби на правото на Съюза. В това отношение, когато изпълнението на съдебното решение за отмяна създава особени затруднения, съответната институция може да изпълни задължението си по член 266 ДФЕС, като вземе всяко решение, което би компенсирало справедливо неблагоприятните последици, произтичащи за заинтересуваните лица от отмененото решение. При такива обстоятелства органът по назначаването или в случая ООСД може например да установи диалог с жалбоподателя с оглед на постигането на споразумение, което да му предлага справедливо обезщетение за допуснатата спрямо него незаконосъобразност (вж. решения от 9 август 1994 г., Парламент/Meskens, C-412/92 Р, EU:C:1994:308, т. 28 и 30, от 8 октомври 1992 г., Meskens/Парламент, T-84/91, EU:T:1992:103, т. 80 и от 17 март 1994 г., Noyer/Комисия, T-43/91, EU:T:1994:29, т. 64).
- 83 Въпреки това, дори когато изпълнението на отменителното съдебно решение създава особени затруднения и диалогът със заинтересуваното лице не позволява да се постигне споразумение, дискреционното правомощие, с което разполага съответната институция, всъщност се

ограничава от необходимостта да бъдат спазени диспозитивът и мотивите на съдебното решение, което тя е длъжна да изпълни, както и приложимите разпоредби на правото на Съюза. Така например институцията трябва по-конкретно да избегне приетите мерки да бъдат опорочени от същите нередности като установените в съдебното решение за отмяна (решение от 13 декември 2012 г., *Honnefelder/Комисия*, F-42/11, EU:F:2012:196, т. 46 и цитираната съдебна практика).

- 84 В настоящия случай, що се отнася до повдигнатото от жалбоподателката твърдение за нарушение, свързано с отказа на ООСД да образува административно разследване за изясняване на обстоятелствата около тормоза, на който тя твърди, че е станала жертва, следва да се приеме, че в решението от 3 март 2014 г. ООСД не е информирал жалбоподателката за образуването на административно разследване за изясняване на твърденията за психически тормоз. Така предвид искането за образуване на административно разследване, формулирано в искането за мерки за изпълнение от 15 януари 2014 г., което повтаря искането за образуване на административно разследване, направено първоначално в искането за съдействие, както и в жалбата по административен ред от 16 април 2014 г., следва да се приеме, че с решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба ООСД мълчаливо, но недвусмислено отказва да образува такова административно разследване, като само посочва, че е сформиран специален консултативен комитет във връзка с АПС, който е учреден едва на 26 ноември 2014 г., и изслушва жалбоподателката едва през януари 2015 г., т.е. на по-късна дата, както от датата на решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, така и от датата на подаване на настоящата жалба.
- 85 Следователно трябва да се разгледа въпросът дали изпълнението на решение СН, с което се отменя решението за отхвърляне на искането за съдействие от 15 март 2012 г., налага, както поддържа жалбоподателката, образуване на административно разследване от страна на Парламента.
- 86 Що се отнася до законосъобразността на решението за отхвърляне на искане за съдействие, подадено на основание член 24 от Правилника, без да е започнато административно разследване, съдът на Съюза трябва да провери обосноваването на това решение с оглед на данните, които са били представени на администрацията, по-конкретно от съответното лице в неговото искане за съдействие, към момента на вземането на решение от същата (решения от 16 септември 2013 г., *Faita/ЕИСК*, F-92/11, EU:F:2013:130, т. 98 и от 26 март 2015 г., *CW/Парламент*, F-124/13, EU:F:2015:23, т. 143, обжалвано пред Общия съд, дело T-309/15 P).
- 87 В тази връзка следва да се припомни, че по силата на задължението за съдействие при наличие на инцидент, несъвместим с реда и спокойствието в службата, администрацията трябва да се намеси с цялата необходима енергичност и да отговори с полагаемата се бързина и грижа предвид обстоятелствата по случая, за да установи фактите, и след като се запознае с тях, да вземе подходящи мерки. За тази цел е достатъчно длъжностното лице или служителят, което/който иска закрила от своята институция, да представи косвени доказателства за наличие на посегателствата, на които твърди, че е подложен(о). Когато са налице подобни доказателства, съответната институция трябва да вземе подходящи мерки, и по-специално да започне административно разследване, за да установи със съдействието на жалбоподателя обстоятелствата в основата на жалбата (решения от 26 януари 1989 г., *Koutchoumoff/Комисия*, 224/87, EU:C:1989:38, т. 15 и 16, от 21 април 1993 г., *Tallarico/Парламент*, T-5/92, EU:T:1993:37, т. 31, от 5 декември 2000 г., *Campogrande/Комисия*, T-136/98, EU:T:2000:281, т. 42, от 8 юли 2004 г., *Schochaert/Съвет*, T-136/03, EU:T:2004:229, т. 49, от 25 октомври 2007 г., *Lo Giudice/Комисия*, T-154/05, EU:T:2007:322, т. 136 и от 26 март 2015 г., *CW/Парламент*, F-124/13, EU:F:2015:23, т. 37).

- 88 При наличие на твърдения за тормоз задължението за съдействие съдържа по-специално задължение за администрацията да разгледа сериозно, бързо и напълно поверително жалбата за тормоз и да уведоми жалбоподателя за даването на ход на жалбата му (решения от 27 ноември 2008 г., Klug/ЕМЕА, F-35/07, EU:F:2008:150, т. 74 и от 26 март 2015 г., CW/Парламент, F-124/13, EU:F:2015:23, т. 38).
- 89 Що се отнася до мерките, които следва да се вземат в положение като в настоящия случай, попадащо в приложното поле на член 24 от Правилника, администрацията разполага с широко право на преценка — под контрола на съда на Съюза — при избора на мерките и средствата за прилагане на член 24 от Правилника. Така контролът на съда на Съюза се състои единствено в преценката дали действията на съответната институция са предприети в разумни граници и дали тя не е упражнила правото си на преценка по явно неправилен начин (вж. решения от 15 септември 1998 г., Naas и др./Комисия, T-3/96, EU:T:1998:202, т. 54, от 4 май 2005 г., Schmit/Комисия, T-144/03, EU:T:2005:158, т. 98, от 25 октомври 2007 г., Lo Giudice/Комисия, T-154/05, EU:T:2007:322, т. 137 и от 26 март 2015 г., CW/Парламент, F-124/13, EU:F:2015:23, т. 39).
- 90 Като се има предвид това, от практиката на Съда на Съюза по дела за тормоз, която е приложима *mutatis mutandis* към настоящия случай, а *fortiori* в случаи, в които обвиненото лице изпълнява предвиден от Договорите избран мандат, е видно, че като цяло институцията може да наложи дисциплинарни или други наказания на визирано в оплакване за тормоз лице, независимо дали става въпрос за пряк ръководител на предполагаемо пострадалото от тормоз лице, само ако от разпоредените действия по събиране на доказателства се установява безспорно, че с поведението си лицето, обвинено от длъжностното лице или служителя, накърнява доброто функциониране на службата или достойнството и доброто име на предполагаемото пострадало лице (решения от 9 ноември 1989 г., Katsoufros/Съд, 55/88, EU:C:1989:409, т. 16, от 28 февруари 1996 г., Dimitriadis/Сметна палата, T-294/94, EU:T:1996:24, т. 39 и от 4 май 2005 г., Schmit/Комисия, T-144/03, EU:T:2005:158, т. 108).
- 91 С оглед на членове 11 и 12 от вътрешните правила по проблемите на тормоза във връзка с АПС, които за разлика от членове 13 и 14 от вътрешните правила по проблемите на тормоза предоставят вече не на генералния секретар на Парламента, а на квесторите и дори на председателя на Парламента правомощията, които притежава ООСД във връзка със санкциите в тази област, установената в Парламента правна уредба следва да се разбира в смисъл, че от този момент нататък, когато искане за съдействие на основание член 24 от Правилника, отнасящо се до член на Парламента, бъде отправено от АПС към ООСД в лицето на генералния секретар на Парламента, той е компетентен да приема всяка мярка, засягаща пряко АПС, докато всяка мярка, която изисква участието на съответния член на Парламента или която предвижда налагането и/или налага наказание спрямо последния, според случая е в правомощията на специалния консултативен комитет във връзка с АПС, на квесторите или на председателя на Парламента.
- 92 В настоящия случай от преписката по делото личи, че жалбоподателката е подкрепила искането си за съдействие с косвени доказателства. Всъщност освен едностранните твърдения, които отправя, като изяснява, че г-жа Р. не е оставяла никакви писмени следи за събитията между тях, жалбоподателката посочва имената на двама сътрудници на г-жа Р., които според нея са присъствали на всички прояви на описаното от нея поведение, и поради тази причина могат да потвърдят нейните изявления при изслушване. Освен това, въпреки че становищата на медицинските експерти не могат сами по себе си да докажат наличието от правна гледна точка на тормоз или неизпълнение от страна на институцията на задължението ѝ за оказване на съдействие (вж. решения от 6 февруари 2015 г., ВQ/Сметна палата, T-7/14 Р, EU:T:2015:79, т. 49 и от 17 септември 2014 г., СQ/Парламент, F-12/13, EU:F:2014:214, т. 127), жалбоподателката е представила медицински свидетелства, които — при определянето дали на ООСД следва да се вмени задължение за оказване на съдействие — могат да се считат за косвени доказателства за

уещане, макар и субективно, за психически тормоз. Към това се прибавя обстоятелството, че колега на жалбоподателката също се е свързал с общия консултативен комитет, създаден съгласно вътрешните правила по проблемите на тормоза, и е подал жалба в Съда на публичната служба на 24 март 2014 г., отнасяща се до същия член на Парламента, с твърдения за психически тормоз.

- 93 Така сведенията, предоставени в искането за съдействие, и тези, разкрити на по-късен етап по повод искането за мерки за изпълнение на решение СН от 15 януари 2014 г. и жалбата по административен ред от 16 април 2014 г., а именно писмени документи от жалбоподателката, в които тя иска от ООСД да образува и проведе административно разследване, съставляват улики, годни да породят сериозни съмнения по въпроса дали в случая са били изпълнени условията, предвидени в член 12а от Правилника (вж. решение от 26 март 2015 г., CN/Парламент, F-26/14, EU:F:2015:22, т. 56).
- 94 При тези обстоятелства, поради отмяната с решение СН на решението за отхвърляне на искането за съдействие, ООСД отново е бил сезиран с искането за съдействие, което е било висящо. Следователно ООСД е бил задължен в рамките на мерките за изпълнение на решение СН надлежно и бързо да даде ход на това искане за съдействие, като по-специално образува административно разследване, още повече че, както Съдът на публичната служба посочва в точка 58 от решение СН, нищо не е пречело на Парламента, като се позове на член 9, параграф 2 от Правилника за дейността си, да прикани г-жа Р. да сътрудничи в рамките на административно разследване, за да провери твърдяното поведение в нарушение на член 12а от Правилника, на което жалбоподателката е поддържала, че е жертва.
- 95 От друга страна, целта на административното разследване, както бе припомнено по-рано, е да се установят фактите, и след запознаване с тях, да се вземат подходящи мерки по отношение както на конкретния случай, предмет на разследването, така и в по-общ план — за предотвратяване на подобни случаи в бъдеще, съгласно принципа на добра администрация. Освен това резултатите от административното разследване могат да потвърдят твърденията за психически тормоз, като това потвърждение може да е от полза за пострадалото лице в исканията му за обезщетение за възможни претърпени вреди посредством евентуална жалба срещу предполагаемото упражняващо тормоза лице пред национален съд, или да опровергават твърденията на предполагаемото пострадало лице, като това опровергаване след това позволява да се поправят вредите, които такова обвинение, оказало се в крайна сметка неоснователно, е могло да нанесе на включеното в производство по разследване предполагаемо упражняващо тормоз лице.
- 96 От горепосоченото става ясно, че като не е образувал административно разследване като заявеното от жалбоподателката в искането ѝ за съдействие, както и в искането ѝ за мерки за изпълнение на решение СН от 15 януари 2014 г. и в жалбата ѝ по административен ред от 16 април 2014 г., Парламентът е нарушил член 266 ДФЕС предвид отмяната с решение СН на решението за отхвърляне на искането за съдействие.
- 97 В тази връзка е без значение, че специалният консултативен комитет във връзка с АПС е създаден едва през април 2014 г. или че жалбоподателката не е изразила съгласието си посоченият комитет да бъде сезиран, който — както е видно от името му, изпълнява единствено консултативна функция.
- 98 Всъщност, от една страна, при всички случаи жалбоподателката е имала правото да подаде искане за съдействие по силата на член 24 от Правилника пред ООСД, без да е обвързана от задължение да сезира предварително общия консултативен комитет и/или специалния консултативен комитет във връзка с АПС или, ако ги е сезирала, от задължение да изчака евентуален отговор от единия или и от двата комитета, макар това да може в определени случаи да е желателно, по-специално с оглед на медиация (вж. в този смисъл решение от 26 март 2015 г., SW/Парламент, F-124/13, EU:F:2015:23, т. 140).

- 99 От друга страна, задължението за образуване и провеждане на административно разследване в бърз порядък е вменено именно на ООСД, който всъщност е органът, оправомощен да разглежда искания за съдействие на основание член 24 от Правилника, без обаче да се засяга възможността му да повери изпълнението на необходимите задачи по разследване или превенция на друг административен орган или на друг вътрешен орган на институцията по силата на надлежно приета от нея правна разпоредба, в която се определят редът и условията за такова делегиране, като се зачитат и приложимите разпоредби от по-висок ранг от правото на Съюза. Така, с тази цел и като предостави подходящите логистични средства и персонал, институцията може да реши да повери административното разследване на ръководителите на институцията, например на генералния директор, на разследваща комисия *ad hoc*, на консултативен комитет по проблемите на тормоза или на външни за тази институция лица или органи (решение от 26 март 2015 г., *CW/Парламент, F-124/13, EU:F:2015:23*, т. 142).
- 100 Следователно, макар след подаването на настоящата жалба ООСД да решава да сезира пряко специалния консултативен комитет във връзка с АПС — действие, което изглежда е израз на волята на ООСД да повери на този комитет провеждането на административното разследване, за което ООСД отговаря по силата на задължението за оказване на съдействие, предвидено в член 24 от Правилника — това не променя факта, че дори това сезиране на специалния консултативен комитет във връзка с АПС да се приеме за равностойно на решение за образуване на административно разследване от страна на ООСД, то е осъществено след приемането на решението за отхвърляне на жалбата по административен ред и след датата на подаване на настоящата жалба.
- 101 Предвид гореизложените съображения, решението от 3 март 2014 г., потвърдено с решението за отхвърляне на жалбата по административен ред, следва да се отмени, тъй като след отмяната с решение СН на решението за отхвърляне на искането за съдействие Парламентът не е разпоредил образуването на административно разследване на твърденията за психически тормоз съгласно вмененото му по силата на член 24 от Правилника задължение за оказване на съдействие и съгласно задължението му за полагане на грижа и по този начин е нарушил член 266 ДФЕС.
- 102 При тези обстоятелства не е необходимо Съдът на публичната служба да се произнася по искането на жалбоподателката да узнае дали ООСД е задължен да ѝ окаже съдействие в търсенето на защита чрез национални правни средства. При всички случаи в тази връзка е достатъчно да се посочи, че мотивите в точка 57 от решение СН не следва да се тълкуват в смисъл, че предвиденото в член 24 от Правилника задължение за оказване на съдействие във връзка с мерките за изпълнение на решение СН се ограничава до предлагане на жалбоподателката, в случай че реши да подаде жалба срещу предполагаемото упражняващо тормоза лице пред национален съд, на съдействие в това производство.

3. По исканията за обезщетение

По имуществените вреди вследствие от загубата на възможност на жалбоподателката да бъде назначена от член на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г.

Доводи на страните

- 103 Жалбоподателката счита, че Парламентът трябва да бъде осъден да ѝ заплати сумата 144 000 EUR като обезщетение за претърпени имуществени вреди поради загубата на възможност да получи предложения за нов договор като АПС за парламентарния мандат 2014/2019 г. Всъщност според нея, тъй като не е имала на разположение своевременно работните пособия, не е могла надлежно да се свърже с новоизбраните членове на Парламента,

нито да се осведоми за евентуални свободни работни места, за които се съобщава в рамките на Парламента. Следователно е изгубила възможността да бъде наета за петгодишен период. Тъй като към датата на подаване на писмената си реплика все още е в процес на търсене на работа, тя твърди, че пропуснатите ползи са в размер приблизително на 240 000 EUR, изчислени въз основа на възнаграждението, което е получавала преди в качеството си на АПС. Възможността да бъде наета от новоизбран член на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г. щяла да бъде сериозна, ако бе останала на работа в сградите на Парламента през целия предишен парламентарен мандат, по-специално поради опита, който е щяла да натрупа. Както свидетелства фактът, че е била наета от г-жа Р. след напускането на члена на Парламента, чието място тя е заела, жалбоподателката твърди, че средно 60 % от АПС остават на длъжността си, тъй като биват наети отново от нови членове на Парламента след обявяването на изборните резултати. След прилагане на този процент на количествено определяне на възможността за назначаване, а именно 60 %, спрямо сумата 240 000 EUR, която представлява общият размер на възнагражденията на АПС за един пълен парламентарен мандат, жалбоподателката достига до извода, че Парламентът трябва да бъде осъден да ѝ заплати сумата 144 000 EUR като обезщетение за претърпени имуществени вреди.

- 104 Парламентът счита, че от гледна точка на трите определени в съдебната практика условия за ангажиране на извъндоговорната отговорност на Съюза, в случая не е изпълнено условието за неправомерност на поведението, тъй като Парламентът никога не е пречил на жалбоподателката да осъществява контакт с новоизбраните членове на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г. Освен това твърдението за наличие на вреда не било достатъчно обосновано от гледна точка на съдебната практика, която изисква вредата да е действителна и сигурна, а що се отнася до твърдяната загубена възможност, тя трябва да е била реална и освен това тази загуба трябва да е окончателна. Жалбоподателката обаче, която впрочем не е доказала, че е предприела действия в този смисъл, си запазва възможността да бъде наета от един от членовете на Парламента по време на текущия петгодишен парламентарен мандат, който приключва едва през 2019 г. При всички случаи няма норма в Правилника или в правната уредба, която да дава на АПС каквото и да било право на наемане от друг член на Парламента, когото да подпомага, при изтичането на договора му, като бъдещето на АПС остава по своето естество хипотетично и без действителен и сигурен характер, поради факта че наемането му се основава на съществуването на доверие.
- 105 Колкото до контактите с новоизбраните членове на Парламента, противно на схващането на жалбоподателката, те се осъществявали главно не в сградите на Парламента, а по-скоро в държавите членки по произход на тези членове и още преди те да встъпят в длъжност.
- 106 Накрая, липсвала причинно-следствена връзка между претендираната неправомерност и твърдяната имуществена вреда, тъй като по никакъв начин претендираното нарушение на Парламента не е могло да бъде определящата причина за неосъществяването на твърдяната от жалбоподателката възможност, а именно ненаемането ѝ от член на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г., тъй като АПС се посочват свободно от избраните в Парламента лица, а не от институцията.

Съображения на Съда на публичната служба

- 107 Най-напред следва да се припомни, че извъндоговорната отговорност на Съюза може да се реализира при наличието на три кумулативни условия, а именно неправомерност на поведението, за което се упреква институцията, наличие на вреда и наличие на причинно-следствена връзка между твърдяната неправомерност и претендираната вреда. Тези три условия са кумулативни, така че липсата на едно от тях е достатъчна за отхвърлянето на

исканията за обезщетение (вж. решения от 21 февруари 2008 г., Комисия/Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, т. 52, от 5 юли 2011 г., V/Парламент, F-46/09, EU:F:2011:101, т. 157 и от 19 май 2015 г., Brune/Комисия, F-59/14, EU:F:2015:50, т. 71).

- 108 Във връзка с неправомерното поведение, на което жалбоподателката се позовава в подкрепа на искането си за обезщетение за имуществени вреди вследствие на загуба на възможност да бъде назначена на работа, трябва да се приеме за установено, че това поведение се състои главно в претендирания неправомерен отказ на Парламента да предостави работните пособия на разположение на жалбоподателката — отказ, съдържащ се в решенията от 3 март и 2 април 2014 г. Както обаче вече бе посочено, такова твърдение за нарушение изглежда неоснователно.
- 109 При всички случаи, що се отнася до наличието на вредата, в случая имуществена, според постоянната съдебна практика тя трябва да е надлежно установена и сигурна (вж. в този смисъл решения от 21 февруари 2008 г., Комисия/Girardot, C-348/06 P, EU:C:2008:107, т. 54 и от 19 май 2015 г., Brune/Комисия, F-59/14, EU:F:2015:50, т. 76). По-специално, когато твърдяната вреда се изразява, както е в случая, в загуба на възможност, от една страна, загубената възможност трябва да е била реална (решения от 5 октомври 2004 г., Eagle и др./Комисия, T-144/02, EU:T:2004:290, т. 165 и от 6 юни 2006 г., Girardot/Комисия, T-10/02, EU:T:2006:148, т. 96), и от друга страна, тази загуба трябва да е окончателна.
- 110 Що се отнася до степента на сигурност на причинно-следствената връзка, тя е достигната, когато допуснатата от институция на Съюза незаконосъобразност по несъмнен начин е лишила едно лице не непременно от назначаване на работа, което заинтересованото лице никога не ще може да докаже, че е щяло да се осъществи, а от сериозна възможност да бъде назначено като длъжностно лице или служител, като последицата от това за заинтересованото лице е имуществена вреда, изразяваща се в загуба на доход (решения от 5 юли 2011 г., V/Парламент, F-46/09, EU:F:2011:101, т. 159 и от 17 октомври 2013 г., VF/Сметна палата, F-69/11, EU:F:2013:151, т. 73).
- 111 В настоящия случай Съдът на публичната служба счита, че макар на практика да може да се посочи, че всеки път след избори за Европейски парламент определен процент АПС, оценен от жалбоподателката на 60 % от вече наетите при предходен парламентарен мандат, действително биват наети от новоизбраните членове на Парламента, независимо дали става въпрос за членове на Парламента, които са били такива и в предишния парламентарен мандат, жалбоподателката не може основателно да твърди, че ако бе упражнявала действително функциите си през целия парламентарен мандат 2009/2014 г., е щяла да има 60 % възможност да убеди новоизбран член на Парламента да използва услугите ѝ. Всъщност, тъй като назначаването и евентуалното продължаване на трудовото му правоотношение или подновяването на трудовия му договор по дефиниция зависят от съществуването на доверие между него и члена на Парламента, когото подпомага, действащият АПС, който работи за член на Парламента, не може да има нито гаранции, че ще бъде нает да подпомага друг член на Парламента, нито да бъде сигурен, че след като встъпи в длъжност, същият член на Парламента, който е преизбран, ще продължи да ползва услугите му.
- 112 Освен това, във връзка с намаляването на възможността да бъде назначена от новоизбран член на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г. поради предоставянето на работните пособия със забава, от една страна, те са възстановени на жалбоподателката, щом е формулирала искане в този смисъл, или поне в срок, който не е неразумен. От друга страна, както правилно посочва Парламентът, физическото пребиваване в сградите му и/или разполагането с електронен адрес в рамките на тази институция или с достъп до нейната вътрешна мрежа само по себе си не може разумно да се счита за определящ фактор за избирането като бъдещ сътрудник от новоизбран член на Парламента. При всички случаи, макар тези аспекти да могат да улеснят установяването на контакт, те не представляват и по

никакъв начин не дават гаранция за наемане или за достъп до работа. Следователно те не могат да бъдат въздигнати хипотетично в съставни елементи на действителна и сигурна възможност за назначаване.

- 113 Освен това, преди да встъпят официално в длъжност, новоизбраните членове на Парламента могат да контактуват и да организират събеседвания с цел назначаване на сътрудници и в своите държави членки по произход. Накрая, предвид значението, което жалбоподателката придава на този аспект за наемането на работа като АПС, може основателно да се предположи, че тъй като е заемала тази длъжност в продължение на няколко години, е запазила мрежа от достатъчно на брой контакти сред членовете на Парламента и останалите АПС, за да бъде информирана за свободните места, и следователно е можела лесно да влезе в контакт с новоизбрани членове на Парламента, без непременно да има нужда да разполага с електронен адрес в рамките на Парламента или с достъп до неговите сгради. Освен това, видно от данните, които жалбоподателката представя в писмената си реплика, тя е запазила връзки с действащи АПС в рамките на националната делегация на една парламентарна група, както и с посочената делегация, като всички тези хора са можели да я осведомяват за информацията относно Парламента.
- 114 От гореизложените съображения следва, че дори жалбоподателката да е можела да продължи действително да изпълнява функциите си и непосредствено след постановяването на решение СН да е разполагала с работните пособия, твърдяната от нея възможност да бъде наета от новоизбран член на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г. би зависила не толкова от наличието на работните пособия или от физическото ѝ присъствие в сградите на Парламента, а по-скоро от качествата на кандидатурата ѝ и от професионалния ѝ профил, който не би бил съществено подобрен от действителното упражняване на функциите на АПС за допълнителен период от няколко месеца през 2014 г. Впрочем жалбоподателката не посочва да е предприемала конкретни действия за връзка с новоизбрани членове на Парламента, нито че някой от тях ѝ е отказал да ползва услугите ѝ, поради това че тя не присъства физически в сградите на Парламента или че преди 16 юни 2014 г. не е разполагала с електронен адрес в рамките на тази институция, или че професионалният ѝ опит в качеството на АПС е недостатъчен.
- 115 Освен това, както подчертава Парламентът, парламентарният мандат 2014/2019 г. продължава да тече. В този смисъл твърдяната загуба на възможност въобще не изглежда окончателна, тъй като, напротив, жалбоподателката би могла в бъдеще да бъде назначена отново в качеството на АПС.
- 116 Разгледано по този начин, предвид както условието за наличие на реална загуба на възможност за назначаване, така и условието за наличие на причинно-следствена връзка, искането за обезщетение във връзка с твърдяна загуба на възможност за назначаване следва да бъде отхвърлено.
- 117 От гореизложените съображения следва, че искането за обезщетение за претърпени имуществени вреди вследствие от загубата на възможност за назначаване на работа от член на Парламента за парламентарния мандат 2014/2019 г. трябва да бъде отхвърлено като неоснователно.

По неимуществените вреди вследствие от непровеждането на административно разследване

Доводи на страните

- 118 В подкрепа на искането си за обезщетение за претърпени неимуществени вреди, които според жалбоподателката възлизат на 60 000 EUR, тя се позовава на обстоятелството, че така и не е удовлетворена молбата ѝ за образуване на административно разследване за установяване на истинността на фактите, свързани с упражнен психически тормоз и описани в искането ѝ за съдействие. Отмяната на обжалваните решения в случая не можела да поправи тези вреди, които изглежда не произтичали от незаконосъобразността, дала основание за отмяната на тези решения. Тя счита, че понесените от нея неимуществени вреди отчасти се дължат на накърненото ѝ вследствие от тормоза лично достойнство поради необразуването на административно разследване. Както посочвал Съдът на публичната служба в решението си от 8 февруари 2011 г. по дело Skareby/Комисия (F-95/09, EU:F:2011:9, т. 26), самият факт на евентуалното признаване на наличието на психически тормоз, което очевидно зависи от образуването и провеждането докрай на административно разследване, може да има благоприятно въздействие в терапевтичния процес по възстановяването на пострадалото от тормоза лице. Жалбоподателката обаче определено е била лишена от това евентуално благоприятно въздействие, тъй като поне към датата на подаване на жалбата не е съставен никакъв доклад от проведено административно разследване. Към това се прибавял и фактът, че от една страна, Парламентът явно не се е погрижил приетите нови решения в изпълнение на решение СН да не бъдат опорочени от нередностите, довели до отмяната на предходните решения с посоченото съдебно решение, както и че, от друга страна, жалбоподателката е била принудена да премине втори път през досъдебно, а после и съдебно производство, за да бъдат признати правата ѝ.
- 119 Парламентът настоява за отмяна на горепосочените искания за обезщетение, като твърди, че е предприел действия по учредяване на орган, в случая специалния консултативен комитет във връзка с АПС, способен да проведе административното разследване във връзка с жалба за тормоз, предполагаемо упражнен от член на Парламента. Що се отнася до срока, в който е започнало административното разследване, Парламентът посочва, че вместо „да предприема привидно разследване без подходяща уредба, което всъщност няма да даде подходящи гаранции“, той е предпочел „да се снабди [посредством приемането на вътрешните правила по проблемите на тормоза във връзка с АПС на 14 април 2014 г.] с обвързващ правен инструмент, който може да придаде полезно действие на член 24 от Правилника“ в контекста на специалните договорни отношения с АПС. Освен това според Парламента жалбоподателката „не може да твърди, че е претърпяла неимуществени вреди, които могат да бъдат отделени и оценени [в] парична стойност, с довода че [той] не е разгледал искането ѝ за съдействие“.

Съображения на Съда на публичната служба

- 120 Макар да е възможно със самата отмяна на незаконосъобразен акт, каквито са решенията от 3 март и 2 април 2014 г., потвърдени с решението за отхвърляне на жалбата по административен ред, да се поправи по подходящ начин и по принцип в достатъчна степен всяка неимуществена вреда, която може да е настъпила вследствие на тези актове, случаят не би могъл да е такъв, когато жалбоподателят докаже, че е претърпял неимуществена вреда, която не произтича от незаконосъобразността, дала основание за отмяната, и не може да бъде напълно поправена с тази отмяна (вж. в този смисъл решения от 6 юни 2006 г., Girardot/Комисия, T-10/02, EU:T:2006:148, т. 131, от 19 ноември 2009 г., Michail/Комисия, T-49/08 P, EU:T:2009:456, т. 88 и от 19 май 2015 г., Brune/Комисия, F-59/14, EU:F:2015:50, т. 80).

- 121 Трябва да се приеме за установено, че в случая жалбоподателката определено е претърпяла неимуществени вреди, тъй като, на първо място, към датата на подлагане на настоящото дело на разисквания Парламентът все още не е разгледал надлежно искането ѝ за съдействие на основание член 24 от Правилника, на второ място, към датата на подаване на настоящата жалба не е придвижено никакво административно разследване по смисъла на съдебната практика, и на трето място, макар че след последната дата ООСД най-накрая възлага на специалния консултативен комитет във връзка с АПС да проведе такова разследване вместо него, към датата на подлагането на настоящото дело на разисквания жалбоподателката все още не е информирана за резултатите от разследването, нито за евентуални мерки, предложени на квесторите или на председателя на Парламента.
- 122 Освен това, щом ООСД е бил редовно сезиран с искане за съдействие, в случая на 22 декември 2011 г., в момент, в който както жалбоподателката, така и съответният член на Парламента продължават да упражняват съответните си функции в рамките на институцията, ООСД трябва да проведе административното разследване, независимо от това дали твърденият тормоз е престанал или не.
- 123 Всъщност, от една страна, самият факт на евентуалното признаване на наличието на психически тормоз от ООСД след приключването на административното разследване, евентуално проведено с помощта на консултативен комитет, като специалния консултативен комитет във връзка с АПС, може да има благоприятно въздействие в терапевтичния процес по възстановяването на пострадалия от тормоза АПС (вж. решение от 8 февруари 2011 г., Skareby/Комисия, F-95/09, EU:F:2011:9, т. 26) и би могъл освен това да се използва от пострадалото лице за целите на евентуално производство пред национален съд, спрямо което се прилага задължението за оказване на съдействие, вменено на ООСД по силата на член 24 от Правилника, като това задължение остава в сила и след изтичане на периода на наемане на АПС.
- 124 От друга страна, още повече в случай като настоящия, при който на този етап се разглеждат единствено твърдения за тормоз, провеждането на административно разследване докрай може, напротив, да доведе до опровергаване на твърденията на предполагаемото пострадало лице, което от своя страна би дало възможност за поправяне на вредите, които такова обвинение е могло да нанесе на включеното в производство по разследване предполагаемо упражняващо тормоз лице, ако се докаже, че твърденията са неоснователни.
- 125 Освен това, както посочва жалбоподателката, чувството за несправедливост и страданията, причинени от необходимостта лицето да води досъдебно, а след това и съдебно производство, за да бъдат признати правата му, може да съставлява неимуществена вреда, която се извежда от самия факт, че администрацията е действала незаконосъобразно, като се подчертава, че тази вреда подлежи на поправяне, ако не е компенсирана от удовлетворението, което носи отмяната на даден акт (вж. в този смисъл решение от 7 февруари 1990 г., Culin/Комисия, C-343/87, EU:C:1990:49, т. 27 и 28). Това важи по-специално в случаите, когато в рамките на мерките за изпълнение на отменително решение администрацията повтаря същите нередности, които са обосновавали посочената отмяна.
- 126 В настоящия случай, предвид липсата на своевременно образуване и провеждане докрай на административно разследване, за което обаче жалбоподателката моли в искането си за съдействие и потвърждава впоследствие, както и предвид факта, че жалбоподателката е трябвало да предприеме нови действия пред администрацията на Парламента, след което да подаде нова жалба по съдебен ред, за да ѝ бъдат признати изведените от член 24 от Правилника права в тяхната цялост, Съдът на публичната служба решава, че справедливата оценка на претърпените от жалбоподателката неимуществени вреди възлиза *ex aequo et bono* на 25 000 EUR.

- 127 Освен това Съдът на публичната служба счита, че следва да се уважи искането на жалбоподателката върху сумата да се начислят лихви по определения от ЕЦБ процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта. Поради липса на сведения за датата, от която такива мораторни лихви следва да се начисляват, Съдът на публичната служба решава в рамките на правомощията си за пълен съдебен контрол (вж. в този смисъл решение от 8 юли 1998 г., Aquilino/Съвет, T-130/96, EU:T:1998:159, т. 39), че те започват да текат считано от датата на приемане на решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, а именно 4 август 2014 г., тъй като до тази дата ООСД все още е имал принципната възможност да образува административно разследване като част от мерките за изпълнение на решение СН, за да уважи отправеното от жалбоподателката искане в този смисъл на 15 януари 2014 г.
- 128 Накрая, във връзка с доводите на жалбоподателката, изведени от нарушение на правото на защита и на принципа на добра администрация, доколкото не ѝ е било разрешено да бъде придружена от адвокатите си по време на изслушването ѝ от специалния консултативен комитет във връзка с АПС на 15 януари 2015 г., Съдът на публичната служба ще посочи само че твърдените нарушения при всички случаи следват сезирането му и не могат да се вземат предвид сами по себе си при определянето на понесените вреди.
- 129 С оглед на всички изложени по-горе съображения Съдът на публичната служба следва:
- да отмени решението от 2 април 2014 г., потвърдено с решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, тъй като в нарушение на член 266 ДФЕС Парламентът е отказал да плати на жалбоподателката допълнителна сума от 5 686 EUR в изпълнение на решение СН, и да осъди Парламента да изплати тази сума на жалбоподателката, както и, считано от 1 юли 2014 г. — датата на прекратяване на договора за АПС на жалбоподателката, мораторни лихви по определения от ЕЦБ процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта,
 - да отмени решението от 3 март 2014 г., потвърдено с решението за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, тъй като след отмяната с решение СН на решението за отхвърляне на искането за съдействие Парламентът не е разпоредил образуването на административно разследване на твърденията за психически тормоз съгласно вмененото му по силата на член 24 от Правилника задължение за оказване на съдействие и задължението му за полагане на грижа и по този начин е нарушил член 266 ДФЕС,
 - да отхвърли исканията за отмяна в останалата им част,
 - да осъди Парламента да изплати на жалбоподателката сумата от 25 000 EUR като обезщетение за претърпените неимуществени вреди, както и, считано от 4 август 2014 г., мораторни лихви по определения от ЕЦБ процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта,
 - да отхвърли исканията за обезщетение в останалата им част.

По съдебните разноски

- 130 Съгласно член 101 от Процедурния правилник, без да се засяга действието на другите разпоредби на глава осма от дял II на посочения правилник, загубилата делото страна понася направените от нея съдебни разноски и се осъжда да заплати съдебните разноски, направени от другата страна, ако е направено такова искане. Съгласно член 102, параграф 1 от същия правилник, когато справедливостта изисква това, Съдът на публичната служба може да реши

страна, която е загубила делото, да понесе направените от нея съдебни разноски, но да бъде осъдена да заплати само част от съдебните разноски на другата страна и дори да не бъде осъдена да ги заплаща.

- 131 От мотивите към настоящото решение следва, че по същество Парламентът е загубил делото. Освен това жалбоподателката изрично е поискала Парламентът да бъде осъден да заплати съдебните разноски. Тъй като обстоятелствата в конкретния случай не обосновават прилагането на разпоредбите на член 102, параграф 1 от Процедурния правилник, Парламентът трябва да понесе направените от него съдебни разноски и да бъде осъден да заплати съдебните разноски, направени от СН.

По изложените съображения

СЪДЪТ НА ПУБЛИЧНАТА СЛУЖБА (първи състав)

реши:

- 1) **Отменя решението на Европейския парламент от 2 април 2014 г., потвърдено с решението от 4 август 2014 г. за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, тъй като в нарушение на член 266 ДФЕС Европейският парламент е отказал да плати на СН допълнителна сума от 5 686 EUR в изпълнение на решението от 12 декември 2013 г., СН/Парламент (F-129/12, EU:F:2013:203).**
- 2) **Отменя решението на Европейския парламент от 3 март 2014 г., потвърдено с решението от 4 август 2014 г. за отхвърляне на подадената по административен ред жалба, тъй като след отмяната с решение от 12 декември 2013 г., СН/Парламент (F-129/12, EU:F:2013:203) на решението на Европейския парламент от 15 март 2012 г. за отхвърляне на искането за съдействие на СН от 22 декември 2011 г. Европейският парламент не е решил да образува административно разследване относно твърденията за психически тормоз и по този начин е нарушил член 266 ДФЕС.**
- 3) **Отхвърля исканията за отмяна в останалата им част.**
- 4) **Осъжда Европейския парламент да изплати на СН сумата от 5 686 EUR, както и, считано от 1 юли 2014 г. — датата на прекратяване на договора на СН, мораторни лихви по определения от Европейската централна банка процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта.**
- 5) **Осъжда Европейския парламент да изплати на СН сумата от 25 000 EUR като обезщетение за претърпените неимуществени вреди, както и, считано от 4 август 2014 г., мораторни лихви по определения от Европейската централна банка процент за основните операции по рефинансиране, увеличен с два пункта.**
- 6) **Отхвърля исканията за обезщетение в останалата им част.**
- 7) **Осъжда Европейския парламент да понесе направените от него съдебни разноски, както и тези на СН.**

Varents

Perillo

Svenningsen

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 6 октомври 2015 година.

Секретар
W. Hakenberg

Председател
R. Varents